

Sygn. akt VII U 1991/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2017r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekretarz sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 3 sierpnia 2017r. w Warszawie

sprawy A. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania A. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 18 października 2016r., znak: (...)

1. umarza postępowanie w części w jakiej zaskarżona decyzja została zmieniona przez decyzję z dnia 2 grudnia 2016r.;

2. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego A. R. przyjmuje podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne:

- za rok 1973 w wysokości 18.341,00 zł (osiemnaście tysięcy trzysta czterdzieści jeden złotych);
- za rok 1974 w wysokości 22.870,00 zł (dwadzieścia dwa tysiące osiemset siedemdziesiąt złotych);
- za rok 1975 w wysokości 24.384 zł (dwadzieścia cztery tysiące trzysta osiemdziesiąt cztery złote);
- za rok 1977 w wysokości 8.148,00 zł (osiem tysięcy sto czterdzieści osiem złotych);
- za rok 1978 w wysokości 48.537,00 zł (czterdzieści osiem tysięcy pięćset trzydzieści siedem złotych);
- za rok 1979 w wysokości 55.012,00 zł (pięćdziesiąt pięć tysięcy dwanaście złotych);
- za rok 1980 w wysokości 49.638,00 zł (czterdzieści dziewięć tysięcy sześćset trzydzieści osiem złotych);
- za rok 1981 w wysokości 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych);
- za rok 1984 w wysokości 91.200 zł (dziewięćdziesiąt jeden tysięcy dwieście złotych);
- za rok 1985 w wysokości 120.000 zł (sto dwadzieścia tysięcy złotych);
- za rok 1987 w wysokości 168.000 zł (sto sześćdziesiąt osiem tysięcy złotych);

- za rok 1990 w wysokości 10.042.860,00 zł (dziesięć milionów czterdzieści dwa tysiące osiemset sześćdziesiąt złotych);
- za rok 1991 w wysokości 29.900.000,00 zł (dwadzieścia dziewięć milionów dziewięćset tysięcy złotych);
- za rok 1992 w wysokości 17.075.000,00 zł (siedemnaście milionów siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych);
- za rok 1993 w wysokości 30.352.500,00 zł (trzydzieści dwa miliony trzysta pięćdziesiąt dwa tysiące pięćset złotych);
- za rok 1994 w wysokości 52.950.000,00 zł (pięćdziesiąt dwa miliony dziewięćset pięćdziesiąt tysięcy złotych);
- za rok 1995 w wysokości 6.600,00 zł (sześć tysięcy sześćset złotych);
- za rok 1996 w wysokości 7.800,00 zł (siedem tysięcy osiemset złotych);
- za rok 1997 w wysokości 6.779,83 zł (sześć tysięcy siedemset siedemdziesiąt dziewięć złotych osiemdziesiąt trzy grosze);
- za rok 1998 w wysokości 5.506,88 zł (pięć tysięcy pięćset sześć złotych osiemdziesiąt osiem groszy);

3. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

A. R. w dniu 29 listopada 2016r. wniósł, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji z dnia 18 października 2016r., znak: (...), wnosząc o jej uchylenie lub zmianę.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, że organ rentowy do ustalenia wysokości kapitału początkowego nie uwzględnił kwoty 7 355 200 zł uzyskanej w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej w 1992r., ponieważ istnieje zbieg tytułów ubezpieczeń, tj. tytułu wynikającego z prowadzenia działalności z tytułem związanym z zatrudnieniem. Odnosząc się do tego stanowiska, A. R. wyjaśnił, że prowadzenie przez niego działalności gospodarczej przy równoczesnym zatrudnieniu w innych firmach, nie kolidowało ze sobą, a ponadto odprowadzał składki na ubezpieczenia społeczne jako osoba prowadząca działalność gospodarczą.

Ubezpieczony zarzucił również, że organ rentowy wyliczając kapitał początkowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia od dnia 1 lutego 1992r. do dnia 15 czerwca 1992r. w Stowarzyszeniu (...) z uwagi na brak stosownego zaświadczenia zawierającego informację, w jakim wymiarze czasu był zatrudniony. Uwzględnieniu nie podlegał nadto okres zatrudnienia w firmie (...), co wiązało się z tym, że w Rp-7, w miejscu podpisu dyrektora, podpisała się inna osoba niż wynika z treści pieczętki. Odnosząc się do tego zarzutu A. R. podniósł, że podpis w miejscu podpisu dyrektora złożyła E. B., właścicielka biura rachunkowego (...) – upoważniona do składania podpisów, która również podpisała świadectwo pracy, jakie ubezpieczony otrzymał od pracodawcy (odwołanie z dnia 29 listopada 2016r., k. 2-3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wskazał, że zaskarżoną decyzją z dnia 18 października 2016r. ustalił kapitał początkowy i do podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjął podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z kolejnych 20 lat kalendarzowych, tj. z lat 1973-1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 65,68%.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie przyjął wynagrodzenia osiągniętego w (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 2 listopada 1989r. do dnia 29 lutego 1992r., ponieważ zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 3 listopada 2003r. nie spełnia wymogów formalnych, tj. zostało podpisane przez inną osobę niż wynika z treści pieczętki (w miejscu przeznaczonym na pieczętkę służbową, nazwisko i imię oraz podpis kierownika komórki finansowej albo upoważnionego pracownika figuruje pieczętką biura rachunkowego (...) E. B.). Ponadto nie zostało

przyjęte wynagrodzenie w kwocie 7 355 200 zł osiągnięte w 1992r. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ zaistniał zbieg tytułów ubezpieczeń. Dla potwierdzenia zacytowany został przepis art. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 roku o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek oraz ich rodzin (Dz. U. z 1976r., Nr 40, poz. 235 ze zm.).

Dodatkowo organ rentowy wskazał, że w dniu 2 grudnia 2016r. została wydana decyzja o ponownym ustaleniu kapitału początkowego, w której przyjęto wynagrodzenie minimalne za okres zatrudnienia w firmie (...) Sp. z o.o. oraz w Stowarzyszeniu (...) (od 1 lutego 1992r. do 15 czerwca 1992r.). Wynika to z tego, że w przedstawionych dokumentach brak jest informacji o wymiarze czasu pracy, w jakim ubezpieczony był zatrudniony. Ustalony we wskazanej decyzji z dnia 2 grudnia 2016r. wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosi 65,93 % (odpowiedź na odwołanie z dnia 20 grudnia 2016r., k. 7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

A. R., ur. (...), w okresie od dnia 1 września 1969r. do dnia 30 czerwca 1973r. zatrudniony był w Wytwórni (...) z siedzibą w W. (świadczenie pracy, k. 8 a.r., druk ZUS Rp-7, k. 9 a.r.). Następnie w okresie od dnia 15 sierpnia 1973r. do dnia 28 marca 1980r. świadczył pracę w Fabryce (...) w W. (świadczenie pracy, k. 10 a.r., druk ZUS Rp-7, k. 11 a.r.). Od dnia 1 maja 1980r. do dnia 31 lipca 1989r. prowadził natomiast pozarolniczą działalność gospodarczą i podlegał ubezpieczeniom społecznym w okresach: od 1 czerwca 1980r. do 31 lipca 1981r. oraz od 1 października 1981r. do 31 lipca 1989r. (potwierdzenie ubezpieczenia, k. 12 a.r.).

W okresie od dnia 2 listopada 1989r. do dnia 29 lutego 1992r. A. R. zatrudniony był w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., na stanowisku magazyniera-konwojenta, kierowcy, w pełnym wymiarze czasu pracy (świadczenie pracy, k. 13 a.r.). W dniu 3 listopada 2003r., na podstawie list płac i kartotek wynagrodzeń, zostało wydane zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu na druku ZUS Rp-7, obejmujące wskazany okres zatrudnienia. Zostało ono podpisane przez E. B., prowadzącą w tamtym czasie księgowość spółki (...). E. B. początkowo była zatrudniona w ww. spółce na stanowisku głównego księgowego, jednak od końca stycznia 1995r. prowadziła księgowość spółki w ramach własnej działalności gospodarczej. W ramach usług świadczonych spółce zajmowała się również wypełnianiem druków Rp-7 dla pracowników oraz innych dokumentów kadrowych. Właściciel spółki i prezes zarządu H. C. wystawił jej pełnomocnictwo do reprezentowania go przed Urzędem Skarbowym oraz do podpisywania dokumentów kadrowych. H. C. przekazał również E. B. swoją imienną pieczęć (druk Rp-7, k. 14 a.r., zeznania świadka E. B., protokół skrócony rozprawy z dnia 27 stycznia 2017r., k. 16 – 17 a.s., nagranie rozprawy z dnia 27 stycznia 2017r. - płyta CD, k. 18 a.s., zeznania świadka H. C., protokół skrócony rozprawy z dnia 5 kwietnia 2017r., k. 47 – 48 a.s., nagranie rozprawy z dnia 5 kwietnia 2017r. - płyta CD, k. 49 a.s.).

W okresie od dnia 28 grudnia 1990r. do dnia 29 lutego 1992r. ubezpieczony zatrudniony był w (...)Sp. z o.o. z siedzibą w W. w wymiarze 1/2 etatu (świadczenie pracy, k. 15 a.r., druk Rp-7, k. 16 a.r.).

Następnie od dnia 1 lutego 1992r. do dnia 15 czerwca 1992r. podjął zatrudnienie w Stowarzyszeniu (...), na stanowisku Kierownika Ośrodka (...) z wynagrodzeniem w wysokości 4 000 000 zł brutto (świadczenie pracy, k. 17 a.r.). Od dnia 1 lipca 1992r. do dnia 31 grudnia 1992r. pracował natomiast w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., na stanowisku Kierownika Magazynu (...), z wynagrodzeniem w wysokości 2 500 000 zł (świadczenie pracy, k. 18 a.r.).

W okresie od dnia 6 czerwca 1992r. do dnia 31 października 1992r. A. R. ponownie prowadził działalność gospodarczą. W 1992r. kwota podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z tego tytułu wyniosła 7 355 200,00 zł (potwierdzenie ubezpieczenia, k. 19 a.r.).

Od dnia 29 marca 1993r. do dnia 28 września 1993r. A. R. pracował w Straży Miejskiej (...) W. (świadczenie pracy, k. 20 a.r., druk Rp-7, k. 21 a.r.). Natomiast w okresie od dnia 1 października 1993r. do dnia 31 maja 1997r. zatrudniony był w Wytwórni (...) w W. (świadczenie pracy, k. 22 a.r., druk Rp-7, k. 23 a.r.). Od dnia 1 sierpnia 1997r. do dnia 13 września 1998r. ponownie prowadził działalność gospodarczą (potwierdzenie ubezpieczenia, k. 19 a.r.).

Ubezpieczony w dniu 27 lipca 2016r. złożył w organie rentowym wnioski o ustalenie kapitału początkowego wraz z informacją dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych (wniosek, k. 1-3 a.r., informacja, k. 4-7 a.r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 10 października 2016r., znak: (...), ustalił dla A. R. wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy przyjął podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 801,88 zł. Do jej obliczenia oraz do obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1973r. do 1998r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 65,68%. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 65,68% przez kwotę 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($65,68\% \times 1220,89 \text{ zł} = 801,88 \text{ zł}$). Jednocześnie do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w wymiarze 27 lat, 4 miesięcy i 8 dni, tj. 328 miesięcy, okresy nieskładkowe w wymiarze 6 miesięcy i 5 dni, tj. 6 miesięcy, współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynoszący 81,17% oraz średnie dalsze trwanie życia. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 109.842,04 zł. Jednocześnie organ rentowy poinformował, że za okres od dnia 2 listopada 1989r. do dnia 29 lutego 1992r. przyjęto do podstawy wymiaru kapitału początkowego minimalne wynagrodzenie zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w w/w decyzji wskazał również, że sprawa A. R. będzie przedmiotem ponownego rozpoznania po dostarczeniu:

- dokumentów potwierdzających osiągnięte wynagrodzenie, tj. zaświadczeń o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druki Rp-7) lub umów o pracę z wykazaną miesięczną stawką wynagrodzenia za okres zatrudnienia od 2 listopada 1989r. do 29 lutego 1992r. w (...) sp. z o.o.;
- zaświadczenia ze Stowarzyszenia (...) z informacją, w jakim wymiarze czasu ubezpieczony był zatrudniony w okresie od 1 lutego 1992r. do 15 czerwca 1992r.;
- zaświadczenia z (...) z informacją w jakim wymiarze czasu pracy ubezpieczony był zatrudniony w okresie od 1 lipca 1992r. do 31 grudnia 1992r. (decyzja ZUS z dnia 18 października 2016r., znak: (...), k. 53-57 a.r.).

Decyzją z dnia 2 grudnia 2016r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. ponownie ustalił A. R. wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 804,93 zł. Z kolei do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz do obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1973r. do 1998r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 65,93 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 65,93 % przez 1.220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ($65,93\% \times 1220,89 \text{ zł} = 804,93 \text{ zł}$). Dodatkowo do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w wymiarze 27 lat, 4 miesięcy i 8 dni, tj. 328 miesięcy, okresy nieskładkowe w wymiarze 6 miesięcy i 5 dni, tj. 6 miesięcy, współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wynoszący 81,17 %, a także średnie dalsze trwanie życia. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 110.069,85 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił okresu od dnia 15 października 1977r. do dnia 31 października 1977r., ponieważ okres niewykonywania pracy od zwolnienia z czynnej służby wojskowej do dnia podjęcia zatrudnienia nie jest wymieniony jako okres składkowy lub nieskładkowy. Jednocześnie organ rentowy poinformował, że do wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego za okres od 2 listopada 1989r. do 29 lutego 1992r. przyjęto wynagrodzenie minimalne zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2016 r. poz. 887), ponieważ druk

Rp-7 wystawiony przez (...) Sp. z o.o. za ww. okres nie spełnia wymogów formalnych (w miejscu podpisu dyrektora podpisała się inna osoba niż wynika z treści pieczętki). Ponadto wynagrodzenie minimalne przyjęto również za okres zatrudnienia w Stowarzyszeniu (...) od 1 lutego 1992r. do 15 czerwca 1992r. oraz za okres pracy w (...) sp. z o.o. od dnia 1 lipca 1992r. do dnia 31 grudnia 1992r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nadmienił również, że do podstawy wymiaru w 1992 roku nie przyjęto kwoty 7 355 200 zł z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ istniał zbieg tytułów ubezpieczeń wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej i z zatrudnienia. Organ rentowy zaznaczył, że po udokumentowaniu faktycznie osiągniętego wynagrodzenia za wymienione okresy zatrudnienia oraz po dostarczeniu dokumentów potwierdzających wymiar czasu pracy w Stowarzyszeniu (...) oraz w (...) sp. z o.o., do podstawy wymiaru może zostać przyjęta wskazana kwota z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za okres niepokrywający się z zatrudnieniem (decyzja ZUS z dnia 2 grudnia 2016r., znak: (...), k. 64-68 ars.).

A. R. złożył odwołanie od decyzji z dnia 18 października 2016r. (odwołanie z dnia 29 listopada 2016r., k. 2 – 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o dowody z dokumentów dołączonych do akt sprawy, w tym akt rentowych oraz na podstawie zeznań świadków E. B. i H. C..

Dowody z dokumentów obejmowały dokumenty urzędowe organu rentowego oraz dokumenty prywatne dotyczące zatrudnienia ubezpieczonego: świadectwa pracy oraz zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. Z uwagi na brak podstaw do kwestionowania, Sąd ocenił wskazane dokumenty jako wiarygodne.

Zeznaniom świadków E. B. i H. C. Sąd dał wiarę. Świadkowie potwierdzili, że E. B. posiadała upoważnienie do wystawiania dokumentów Rp-7 w imieniu prezesa zarządu spółki (...). Co prawda świadkowie nie pamiętali wszystkich okoliczności związanych z udzielonym upoważnieniem, z uwagi na znaczny upływ czasu, ale zgodnie wskazywali, iż w owym czasie, kiedy pracował A. R. oraz potem, to właśnie E. B. prowadziła zarówno sprawy księgowe, jak i kadrowe spółki, a także posiadała stosowne pełnomocnictwo oraz upoważnienie do podpisywania i wydawania dokumentów kadrowych. W związku z tym dysponowała również imienną pieczętką H. C..

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

(...) Oddział w W. z dnia 18 października 2016r., znak: (...) podlegało uwzględnieniu w części, zaś w pozostałym zakresie było niezasadne.

Na wstępie rozważań należy wskazać, że po wydaniu decyzji z dnia 18 października 2016r., znak: (...), po złożeniu odwołania przez A. R., organ rentowy częściowo uwzględnił argumentację ubezpieczonego i zmienił swe stanowisko wydając nową decyzję z dnia 2 grudnia 2016r., znak: (...), o ponownym ustaleniu kapitału początkowego. W decyzji tej Zakład uwzględnił wynagrodzenie minimalne za okres zatrudnienia w Stowarzyszeniu (...) oraz w (...) sp. z o.o., wobec czego wysokość kapitału początkowego nieznacznie wzrosła. W związku z tym, w zakresie w jakim żądanie ubezpieczonego zostało uwzględnione i kapitał został podwyższony, postępowanie podlegało umorzeniu w części na podstawie art. 477⁽¹³⁾k.p.c.

W zakresie, w jakim Zakład nie uwzględnił argumentacji ubezpieczonego i wnioskował o oddalenie odwołania, Sąd dokonał analizy zgromadzonego materiału dowodowego oraz obowiązujących przepisów.

Zgodnie z treścią art. 174 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r. poz.1440 ze zm.), zwanej ustawą emerytalną, kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Na podstawie art. 174 ust. 2 w/w ustawy przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Z kolei w myśl art. 174 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18 z tym, że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. Dyspozycja powołanego art. 174 ust. 3 odsyła do treści art. 15. Zgodnie z art. 15 ust. 1 i 6, podstawę wymiaru emerytury stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego

z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę, albo

2) w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej, do podstawy wymiaru emerytury lub renty, o której mowa w ust. 1 i 2, dolicza się kwoty przysługujące ubezpieczonemu w danym roku kalendarzowym wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, świadczenia wyrównawczego lub dodatku wyrównawczego, a także wartość rekompensaty pieniężnej ustaloną zgodnie z pkt 3 załącznika do ustawy z dnia 6 marca 1997 r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent. Do podstawy wymiaru wlicza się również kwoty zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków szkoleniowych lub stypendiów wypłaconych z Funduszu Pracy za okres udokumentowanej niezdolności do pracy, z zastrzeżeniem ust. 3a.

Jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy (art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej).

Stosowane do przepisu art. 175 ust. 1 zd. 2 ustawy emerytalnej, postępowanie w sprawie ustalenia kapitału początkowego przebiega według zasad dotyczących ustalenia prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie (w szczególności chodzi tu o katalog środków dowodowych, jakie służą ubezpieczonemu w postępowaniu przed organem rentowym do wykazania zarówno stażu ubezpieczonego, jaki i wysokości przychodów).

Zgodnie z § 21 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe (Dz. U. z 2011r., Nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobków lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury dla pracowników (także wysokości kapitału początkowego) są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia. Jednakże w razie wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego, obowiązują odstępstwa od zasad dowodzenia, określonych w cytowanym rozporządzeniu, co podyktowane jest dążeniem do pełnego i wszechstronnego rozstrzygnięcia wszystkich kwestii spornych. Pamiętać jednak należy, iż nie oznacza to dowolności oraz tego, iż dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo do świadczenia. Choć Sąd nie jest związany, tak jak ZUS, rodzajem dowodów i choć przed Sądem można przeprowadzać wszystkie dowody wymienione w kodeksie postępowania cywilnego, to jednak dowody te następnie są oceniane zgodnie z zasadą wynikającą z art. 233 k.p.c. i powinny być przekonujące oraz niebudzące wątpliwości co do udowodnianych okoliczności.

W rozpatrywanej sprawie A. R. składając odwołanie kwestionował stanowisko organu rentowego w części, w której organ rentowy nie przyjął do ustalenia wartości kapitału początkowego kwoty 7 355 200,00 zł stanowiącej podstawę wymiaru składek w 1992r. w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej. Sąd analizując

wskazany zarzut miał na uwadze, że w roku 1992 A. R. prowadził działalność gospodarczą w okresie od 6 czerwca 1992r. do 31 października 1992r., a ponadto był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) sp. z o.o. w okresie od 1 lipca 1992r. do 31 grudnia 1992r. Organ rentowy zasadnie nie przyjął ww. kwoty do podstawy wymiaru składek, ponieważ mógł zaistnieć zbieg tytułów ubezpieczeń wynikających z prowadzenia działalności gospodarczej i z zatrudnienia. Wynika to z brzmienia art. 2 ustawy z dnia 18 grudnia 1976 roku o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników i niektórych innych osób prowadzących działalność zarobkową na własny rachunek oraz ich rodzin (Dz. U. z 1976r., Nr 40, poz. 235 ze zm.). Wskazany przepis stanowił, że ubezpieczeniu nie podlegają osoby prowadzące działalność zarobkową, które są równocześnie pracownikami zatrudnionymi w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa wymiaru obowiązującego w danym zawodzie albo są objęte odrębnymi przepisami w zakresie zaopatrzenia emerytalnego lub ubezpieczenia społecznego.

W przedmiotowej sprawie na podstawie dokumentów, które przedstawił ubezpieczony, nie można ustalić, w jakim wymiarze czasu pracy był zatrudniony w (...) sp. z o.o. Wobec tego organ rentowy nie mógł ostatecznie, definitywnie ustalić, czy nie zaistniał zbieg tytułów ubezpieczeń i w związku z tym, czy w przypadku ubezpieczonego nie miała miejsca sytuacja, że nie podlegał ubezpieczeniom jako prowadzący działalność gospodarczą. Zdaniem Sądu, kwoty 7 355 200,00 zł zasadnie nie uwzględniono zatem przy dokonywaniu wyliczeń wysokości kapitału początkowego. W tym zakresie odwołanie nie podlegało więc uwzględnieniu.

Ubezpieczony kwestionował wyliczenia organu rentowego w odniesieniu do okresu zatrudnienia w Stowarzyszeniu (...) od dnia 1 lutego 1992r. do dnia 15 czerwca 1992r. oraz w (...) sp. z o.o. od dnia 1 lipca 1992r. do dnia 31 grudnia 1992r. Wskazać należy, iż wbrew stanowisku odwołującego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności dokumenty zawarte w aktach organu rentowego, dotyczące ww. okresów zatrudnienia, nie dają podstaw do dokonania innych wyliczeń wysokości kapitału początkowego niż te, których dokonał Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Z uwagi na brak informacji o wymiarze czasu pracy i wysokości osiąganych zarobków w (...) sp. z o.o. Zakład nie mógł uwzględnić do wyliczeń kwoty wynagrodzenia innego niż minimalnego.

Z uwagi na powyższe okoliczności, Sąd w pełni podzielił stanowisko organu rentowego, uznając, że po udokumentowaniu faktycznie osiągniętego wynagrodzenia oraz po dostarczeniu dokumentów potwierdzających wymiar czasu pracy, sprawa może być przedmiotem ponownego rozpoznania przed Zakładem Ubezpieczeń Społecznych. W obecnym zaś stanie wyliczenie dokonane w zaskarżonej decyzji, zmienione następnie w decyzji z 2 grudnia 2016r., jest jedynym, jakiego można było dokonać. Odwołanie zatem także i w tej części nie podlegało uwzględnieniu.

Ubezpieczony, poza omówionymi zarzutami, podnosił, że organ rentowy powinien uwzględnić do wyliczenia kapitału początkowego, wynagrodzenia wskazane w Rp-7 odnoszącym się do okresu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. Zakład Ubezpieczeń Społecznych tymczasem do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych, tj. od 1973r. do 1998r., natomiast do wyliczenia wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego za okres od dnia 2 listopada 1989r. do dnia 29 lutego 1992r. przyjął wynagrodzenie minimalne zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS. Zakład powołał się przy tym na okoliczność, że zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z (...) sp. z o.o. za ww. okres nie spełnia wymogów formalnych, ponieważ w miejscu podpisu dyrektora podpisała się inna osoba, niż ta, która została wymieniona w treści pieczętki.

Sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego wskazanego stanowiska organu rentowego nie podzielił i ocenił, że do podstawy wymiaru składek należy przyjąć wynagrodzenie za okres pracy w (...) sp. z o.o. wynikające z treści wymienionego dokumentu. Zdaniem Sądu, kwestionowanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Rp-7 z dnia 3 listopada 2003r. ze względów formalnych, nie powinno mieć miejsca. Zeznania świadków E. B. oraz H. C. potwierdziły bowiem, że E. B. posiadała upoważnienie do wystawiania dokumentów Rp-7 w imieniu spółki (...). Wynikało to z tego, że w owym czasie to właśnie E. B. prowadziła zarówno sprawy księgowe, jak i kadrowe spółki, a także posiadała stosowne pełnomocnictwo do wystawiania, podpisywania i wydawania dokumentów kadrowych. Ponadto,

jak wskazują zeznania, E. B. złożyła podpis zarówno na świadectwie pracy wydanym ubezpieczonemu, jak i na zaświadczeniu Rp-7. H. C. potwierdził te informacje, a dodatkowo zeznał, iż E. B. dysponowała jego imienną pieczętą.

Mając na uwadze powołane okoliczności organ rentowy nie miał podstaw, aby negocjować zaświadczenie o wynagrodzeniu i zatrudnieniu z dnia 3 listopada 2003r., tym bardziej, że nie kwestionował świadectwa pracy z dnia 2 marca 1992r., które podpisała również E. B. działając z upoważnienia H. C.. Wobec tego nie istniały w konsekwencji podstawy, by do wyliczenia wwpw kapitału początkowego przyjąć za lata 1990 - 1992 wynagrodzenie minimalne. Zdaniem Sądu, za 1990r., za 1991r. i za 1992r. powinny być przyjęte te kwoty, które zostały podane w zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 3 listopada 2003r. Gdyby organ rentowy tego dokonał, to wówczas możliwe byłoby wyliczenie wwpw w wysokości korzystniejszej dla ubezpieczonego. Organ rentowy uznając jednak, że powinno być przyjęte wynagrodzenie minimalne za wskazane lata, wybrał do wyliczenia 20 lat, ale z pominięciem roku 1990 (k. 65 a.r.). Sąd – z uwagi na okoliczność, że ubezpieczony we wniosku wnosił o wybranie wariantu najkorzystniejszego - przyjął, że należy dokonać zmiany tego okresu, który powinien być przyjęty do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i uwzględnić w tym 20 letnim okresie lata 1991 – 1992, ale z podstawą wymiaru składek wynikającą z Rp-7 z dnia 3 listopada 2003r. Ponadto, w 20 letnim okresie należało uwzględnić rok 1990 (z podstawą wymiaru składek wynikającą z Rp-7 z dnia 3 listopada 2003r.), którego ZUS nie brał pod uwagę. Jednocześnie wobec tego, że Sąd przyjął za możliwe i bardziej korzystne dla ubezpieczonego, uwzględnienie roku 1990, należało wyeliminować z 20 letniego okresu inny rok, w którym stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy jest dla A. R. najmniej korzystny. Zdaniem Sądu jest to rok 1986, w którym ten stosunek wyniósł 44,82%.

Podsumowując powyższe, zdaniem Sądu, jako najbardziej korzystny dla ubezpieczonego należało przyjąć okres 20 letni obejmujący lata: 1973, 1974, 1975, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1984, 1985, 1987, 1990 (zamiast roku 1986, który uwzględnił ZUS), 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997 i 1998. W odniesieniu do lat: 1973, 1974, 1975, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1984, 1985, 1987, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997 i 1998 Sąd przyjął te same co organ rentowy kwoty zarobków – dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składek, wyszczególnione w pkt 2 wyroku, ponieważ albo co do tych kwot nie było sporu, albo, jeśli nawet ubezpieczony kwestionował brak uwzględnienia jakichś zarobków, to z przyczyn wyjaśnionych jego stanowiska Sąd nie podzielił. Za wymienione lata kwoty zarobków – dochodu stanowiącego podstawę wymiaru składek pozostały zatem bez zmian w stosunku do tego, co przyjął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Jeśli chodzi o rok 1990, to Zakład wyliczając zarobki A. R., stanowiące podstawę wymiaru składek, przyjął kwotę 142.860 zł (zgodnie z dokumentem z k. 16 a.r.) oraz 2.648.000 zł (minimalne wynagrodzenie za okres pracy w (...) sp. z o.o.), czyli w sumie 2.790.860 zł. Zdaniem Sądu zamiast w/w kwoty, wyliczonej przez ZUS, powinno być: 142.860 zł (zgodnie z dokumentem z k. 16 a.r.) + 9.900.000 zł (zgodnie z Rp-7 z 3 listopada 2003r.), czyli w sumie 10.042.860 zł. W związku z tym stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy w roku 1990 będzie wynosił nie 22,59%, jak przyjął ZUS, ale 81,28%. Z kolei, jeśli chodzi o rok 1991, to organ rentowy przyjął następujące zarobki stanowiące podstawę wymiaru składek: 10.050.000 zł (zgodnie z dokumentem z k. 16 a.r.) + minimalne wynagrodzenie za okres pracy w (...) sp. z o.o. w wysokości 7.365.000 zł, co dało łącznie 17.415.000 zł. W ocenie Sądu natomiast należy przyjąć za rok 1991: 10.050.000 zł (zgodnie z dokumentem z k. 16 a.r.) + 19.850.000 zł (zgodnie z Rp-7 z 3 listopada 2003r.), co w sumie daje 29.900.000 zł. W takiej sytuacji stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok 1991 będzie wynosił 140,77%, a nie 81,99%, jak wyliczył Zakład. W roku 1992 ZUS przyjął natomiast: 1.800.000 zł (zgodnie z dokumentem z k. 16 a.r.) + 11.675.000 zł oraz 1.750.000 zł (minimalne wynagrodzenie w (...) sp. z o.o.) - łącznie 15.225.000 zł. Sąd jednak skorygował wskazane wyliczenia i przyjął: 1.800.000 zł (zgodnie z dokumentem z k. 16 a.r.) + 11.675.000 zł oraz 3.600.000 zł (zgodnie z Rp-7 z 3 listopada 2003r.), tj. łącznie 17.075.000 zł. W wyniku tego stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia za rok 1992 będzie wynosił 48,48% zamiast 43,23%, który przyjął ZUS.

Reasumując, zarzuty strony odwołującej wobec zaskarżonej decyzji częściowo były uzasadnione i w tym zakresie, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., powodowały zmianę decyzji w sposób określony w pkt 2 wyroku. W części

niewwzględnionej, która została omówiona, odwołanie A. R. podlegało natomiast oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

ZARZĄDZENIE

(...)